

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē niḡamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

śrīmadrāmāyaṇē vālmīkīyē ādikāvyaē ayōdhyākāṇḍē

॥ pañcapañcāśaḥ sargaḥ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

॥ pañcapañcāśaḥ sargaḥ ॥

bharadvājēna svastivācanapūrvakaṃ śrīrāmādīnāṃ
visarjanaṃ tadarthaṃ citrakūṭamārgasya bōdhanāṃ ca tēṣāṃ
samēṣāṃ svanirmitēna plavēna yamunāmuttīrya parataṭē
gamaṇaṃ yamunāṃ śyāmavaṭaṃ prati ca sītāyāḥ prārthanā
yamunātaṭavartipathā krōśamātraṃ gatvā trayāṇāmapi vanē
paribhramaṇaṃ yamunāyāḥ samatalē taṭē tēṣāṃ rātrau
nivāsaśca

uṣitvā rajanīm tatra
rājaputrāvarindamau |
maharṣimabhivādyātha
jagmatustaṃ giriṃ prati || 2.55.1 ||

tēṣāṃ svastyayanaṃ caiva
maharṣiḥ sa cakāra ha |
prasthitān prēkṣya tāṃścaiva
pitā putrānivaurasān || 2.55.2 ||

tataḥ pracakramē vaktuṃ
vacanaṃ sa mahāmuniḥ |

bharadvājō mahātējā

rāmaṃ satyaparākramam || 2.55.3 ||

gaṅgāyamunayōḥ sandhi -

māsādyā manujarṣabhau |

kālindīmanugacchētāṃ

nadīṃ paścānmukhāśritām || 2.55.4 ||

athāsādyā tu kālindīṃ

pratisrōtaḥsamāgatām |

tasyāstīrtham pracaritam

prakāmaṃ prēkṣya rāghava |

tatra yūyam plavam kṛtvā

taratāṃśumatīṃ nadīm || 2.55.5 ||

tatō nyagrōdhamāsādyā

mahāntaṃ haritacchadam |

parītaṃ bahubhīrvṛkṣaiḥ

śyāmaṃ siddhōpasēvitam || 2.55.6 ||

tasmin sītāñjalīṃ kṛtvā

prayuñjītāśīṣāṃ kriyām |

samāsādyā ca taṃ vṛkṣam

vasēd vātikramēta vā || 2.55.7 ||

krōśamātraṃ tatō gatvā

nīlaṃ prēkṣya ca kānanam |

sallakībadarīmiśraṃ

ramyaṃ vaṃśaiśca yāmunaiḥ || 2.55.8 ||

sa panthāścitrakūṭasya
 gatasya bahuśō mayā |
 ramyō mārḍavayuktaśca
 dāvaiścaiva vivarjitaḥ || 2.55.9 ||

iti panthānamādiśya
 maharṣiḥ sannyavartata |
 abhivādya tathētyuktvā
 rāmēṇa vinivartitaḥ || 2.55.10 ||

upāvṛttē munau tasmin
 rāmō lakṣmaṇamabravīt |
 kṛtapuṇyāḥ sma bhadraṃ tē
 muniryannō'nukampatē || 2.55.11 ||

iti tau puruṣavyāghrau
 mantrayitvā manasvinau |
 sītāmēvāgrataḥ kṛtvā
 kālindīṃ jagmaturnadīm || 2.55.12 ||

athāsādya tu kālindīṃ
 śīghrasrōtasvinīṃ nadīm |
 cintāmāpēdirē sadyō
 nadījalatitīrṣavaḥ || 2.55.13 ||

tau kāṣṭhasaṅghāṭamathō
 cakratuḥ sumahāplavam |
 śuṣkairvaṃśaiḥ samākīrṇa -
 muśīraiśca samāvṛtam || 2.55.14 ||

tatō vaitasaśākhāśca
 jambuśākhāśca vīryavān |
 cakāra lakṣmaṇaśchittvā
 sītāyāḥ sukhamāsanam || 2.55.15 ||

tatra śriyamivācintyām
 rāmō dāśarathiḥ priyām |
 iṣatsa lajjamānām tā -
 madhyārōpayata plavam || 2.55.16 ||

pārsvē tatra ca vaidēhyā
 vasanē bhūṣaṇāni ca |
 plavē kaṭhinakājaṃ ca
 rāmaścakrē samāhitaḥ || 2.55.17 ||

ārōpya sītām prathamam
 saṅghāṭam parigrhya tau |
 tataḥ pratēratyatta
 prītau daśarathātmajau || 2.55.18 ||

kāḷindīmadhyamāyātā
 sītā tvēnāmavandata |
 svasti dēvi tarāmi tvām
 pārāyēnmē patirvratam || 2.55.19 ||

yakṣyē tvām gōsahasrēṇa
 surāghaṭaśatēna ca |
 svasti pratyāgatē rāmē
 purīmikṣvākupālitām || 2.55.20 ||

kāḷindīmatha sītā tu
 yācamānā kṛtāñjaliḥ |
 tīramēvābhisamprāptā
 dakṣiṇaṃ varavarṇinī || 2.55.21 ||

tataḥ plavēnāṃśumatīm
 śīghragāmūrmimālinīm |
 tīrajairbahubhīrvṛkṣaiḥ
 santēryamunāṃ nadīm || 2.55.22 ||

tē tīrṇāḥ plavamutsrjya
 prasthāya yamunāvanāt |
 śyāmaṃ nyagrōdhamāsēduḥ
 śītaḷaṃ haritacchadam || 2.55.23 ||

nyagrōdhaṃ samupāgamyā
 vaidēhī cābhyavandata |
 namastē'stu mahāvṛkṣa
 pārayēnmē patirvratam || 2.55.24 ||

kausalyāṃ caiva paśyēma
 sumitrāṃ ca yaśasvinīm |
 iti sītāñjaliṃ kṛtvā
 paryagacchanmanasvinī || 2.55.25 ||

avalōkya tataḥ sītā -
 māyācantīmaninditām |
 dayitāṃ ca vidhēyāṃ ca
 rāmō lakṣmaṇamabravīt || 2.55.26 ||

sītāmādāya gaccha tva -
 magratō bharatānuja |
 prṣṭhatō'nugamiṣyāmi
 sāyudhō dvipadāṃ vara || 2.55.27 ||

yad yat phalaṃ prārthayatē
 puṣpaṃ vā janakātmajā |
 tat tat prayaccha vaidēhyā
 yatrāsyā ramatē manaḥ || 2.55.28 ||

ēkaikaṃ pādapaṃ gulmaṃ
 latāṃ vā puṣpaśālinīm |
 adṛṣṭarūpāṃ paśyanti
 rāmaṃ papraccha sābalā || 2.55.29 ||

ramaṇīyān bahuvidhān
 pādapān kusumōtkarān |
 sītāvacanasamrabdha
 ānayāmāsa lakṣmaṇaḥ || 2.55.30 ||

vicitravālukajalāṃ
 haṃsasārasanāditām |
 rēmē janakarājasya
 sutā prēkṣya tadā nadīm || 2.55.31 ||

krōśamātraṃ tatō gatvā
 bhrātarau rāmalakṣmaṇau |
 bahūn mēdhyān mṛgān hatvā
 cēratyāmunāvanē || 2.55.32 ||

vihṛtya tē barhiṇapūganāditē

śubhē vanē vāraṇavānarāyutē |

samaṃ nadīvapramupētya satvaram

nivāsamājagmuradīnadarśanāḥ || 2.55.33 ||

|| ityārṣē śrīmadrāmāyaṇē vālmīkiyē ādikāvyē

ayōdhyākāṇḍē pañcapaṇcāśaḥ sargaḥ ||